

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ
П'ЯТНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина тридцять п'ята

Стенограма пленарного засідання
11 червня 2026 року

Київ 2026

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

П'ЯТНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина тридцять п'ята

*Стенограма пленарного засідання
11 червня 2026 року*

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Четвер, 11 червня 2026 року)

Частина тридцять п'ята

Складення присяги народним депутатом України Давидюком М.І.	...4
Інформація про зміни у складі депутатських фракцій і груп	...4
Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції народних депутатів України	...4
Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...15
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про Звернення Верховної Ради України до парламентів та урядів демократичних держав світу, міжнародних організацій та їхніх міжпарламентських асамблей з нагоди 30-ї річниці ухвалення Конституції України»	...15
Голосування пропозиції про надання доручення Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності щодо розгляду проекту Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо запровадження пропорційності відповідальності за перевищення встановлених обмежень швидкості руху транспортних засобів» на засіданні комітету	...23
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про парламентську підтримку переговорного процесу про набуття Україною членства в Європейському Союзі»	...24
Внесення змін до Постанови Верховної Ради України від 4 грудня 2025 року № 4712-ІХ «Про затвердження положень про премії та стипендії Верховної Ради України» щодо вдосконалення процедур присудження премій і призначення стипендій Верховної Ради України»	...30

Заяви депутатських фракцій:

політичної партії «Європейська солідарність» ...36

політичної партії «Слуга народу» ...39

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
11 червня 2026 року, 10 година 3 хвилини
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні народні депутати! Переходимо до роботи. Я нагадую, що здійснюється пряма трансляція нашого засідання. Я чекав цього. Слава Україні!

Шановні колеги, відповідно до Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання. Шановні колеги, у разі повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні, і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття.

Шановні народні депутати, сьогодні вперше відповідно до Указу Президента України ми відзначаємо День Сил безпілотних систем Збройних Сил України. Це день поваги до воїнів, які відкрили новий вимір ведення бойових дій, поєднавши технологічність, сміливість, точність і незламну відданість Україні. Сили безпілотних систем вже стали одним із символів нашої української військової сили, інноваційної, рішучої та ефективної. Дякуємо воїнам Сил безпілотних систем за мужність, майстерність і блискучі результати, які щодня посилюють обороноздатність України, нищать ворога, зберігають життя наших людей і наближають справедливий та сталий мир. Бажаємо вам міцності, витримки, точності рішень, нових вагомих здобутків і звершень у справі захисту України та її майбутнього. Слава Україні!

Шановні народні депутати, за парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні народні депутати! Триває 1569-й день повномасштабної збройної агресії російської федерації проти України. Український народ продовжує рішучу боротьбу за свободу, незалежність, суверенітет і захист власної державності. Ця війна вже перетнула важку історичну межу за тривалістю. Повномасштабне російське вторгнення перевищило Першу світову війну, яка тривала 1568 календарних днів. Це ще раз підкреслює масштаб випробувань, через які проходить Україна, та ціну нашої боротьби.

Шановні колеги, прошу вшанувати хвилиною мовчання світлу пам'ять захисників і захисниць України, які віддали життя за свободу нашого народу, за мирне майбутнє прийдешніх поколінь. Згадаймо також усіх мирних громадян,

зокрема дітей, чиї життя обірвала російська агресія. Вічна шана і світла пам'ять усім загиблим!

(Хвилина мовчання).

Шановні народні депутати України, 9 червня 2026 року Центральна виборча комісія, відповідно до положень законодавства, зареєструвала народного депутата України, обраного на позачергових виборах народних депутатів України 21 липня 2019 року в загальнодержавному багатомандатному виборчому окрузі, Давидюка Миколу Івановича, включеного до виборчого списку політичної партії «Голос».

Відповідно до статті 79 Конституції України перед вступом на посаду народні депутати України складають присягу перед Верховною Радою України.

Для складення присяги на трибуну запрошується народний депутат України Микола Іванович Давидюк. Будь ласка, Миколо Івановичу *(Оплески)*.

ДАВИДЮК М.І., народний депутат України *(загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»)*. «Присягаю на вірність Україні. Зобов'язуюсь усіма своїми діями боронити суверенітет і незалежність України, дбати про благо Вітчизни і добробут Українського народу.

Присягаю додержуватися Конституції України та законів України, виконувати свої обов'язки в інтересах усіх співвітчизників» *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійовичу, будь ласка, одразу прописка.

КОРНІЄНКО О.С., Перший заступник Голови Верховної Ради України *(загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Згідно з поданою заявою та відповідно до частини третьої статті 60 Регламенту Верховної Ради України повідомляю про входження народного депутата України Давидюка Миколи Івановича до складу депутатської фракції політичної партії «Голос».

Він увійшов туди раніше, ніж дійшов.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Відповідно до рішення Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп сьогодні відводиться до 30 хвилин для виступів народних депутатів. Тому прошу народних депутатів записатися на виступи.

Івченко Вадим Євгенович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів *(загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія*

Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Вчора Верховна Рада внесла зміни до бюджету щодо збільшення військових видатків. Це позитив. Ми вчергове дякуємо нашим міжнародним партнерам за підтримку.

Але є велике «але». Коли кошти виділяються для сектору безпеки і оборони на закупівлю зброї, боєприпасів, дронів та матеріально-технічне забезпечення, усе це має слугувати головній дійовій особі у війську – солдату, військовослужбовцю.

Що ж для нього передбачено в цьому бюджеті? Аж 120 гривень індексації грошового забезпечення на місяць!

Шановні колеги, я сьогодні звертаюся до тих, хто підтримав ці зміни до бюджету, а також до уряду та міністра оборони, на якого покладають великі надії як громадянське суспільство, так і військові. Негайно знайдіть можливість окремо розглянути питання щодо виділення коштів на підвищення грошового забезпечення, як це доручив Верховний Головнокомандувач. Я думаю, що і монобільшість, і уряд мають виконувати доручення Президента країни, яка воює.

Сьогодні військові обурені: як могло статися, що про них забули? Чому в цьому бюджеті немає жодного слова про підвищення не лише додаткових виплат, а насамперед – посадових окладів? Хто в темі, той розуміє різницю між посадовим окладом та загальним грошовим забезпеченням. Адже саме від посадового окладу розраховується більшість виплат, зокрема й майбутні пенсії.

Фракція «Батьківщина» вимагає, щоб уряд негайно розглянув це питання. Найближчим часом проблему грошового забезпечення військових та інших сил безпеки і оборони, які беруть безпосередню участь у бойових діях, має бути переглянуто.

Нинішній розподіл коштів несправедливий. Резервний фонд поповнився на 40 мільярдів гривень. Так, потрібні кошти і на ремонт доріг до прифронтових територій, і на боєприпаси, і на евакуацію поранених. Однозначно необхідно допомагати людям, які стали жертвами російських дронівих і ракетних атак. Але ще раз підкреслюю, що основою будь-якої системи оборони, зокрема й протиповітряної, є людина – наш військовий. Давайте подбаємо про військових!

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Мельник передає слово Козирю. Будь ласка, Сергію.

КОЗИР С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 184, Херсонська область, самовисуванець). Добрий день, шановні колеги, український народе! Я сьогодні знову хочу порушити питання щодо Херсону. Ви бачите, що ворог коїть із містом: випалює домівки, знищує

людей, влаштовуючи справжнє «сафарі». Тому в День Сил безпілотних систем я ще раз звертаюся до Міністерства оборони з вимогою збільшити кількість засобів, які дозволять нашим хлопцям захистити Херсон і дати гідну відсіч цим нелюдам.

Також звертаюся до Міністерства розвитку громад та територій України. Я знаю, що робота в цьому напрямі ведеться, але необхідно максимально швидко та у правовому полі дозволити людям отримувати сертифікати за знищене житло. Громадяни, які перебувають у зоні бойових дій, на жаль, не можуть їх оформити. Комісії не мають змоги виїхати на обстеження через безпекову ситуацію. За всієї поваги до тилкових регіонів, але після руйнувань будь-яких об'єктів люди отримують допомогу максимально швидко. Жителі прифронтових регіонів, які втратили свої домівки на сьогодні і не можуть там перебувати, на жаль, не можуть отримати сертифікати.

Хочу звернути увагу на державну політику щодо внутрішньо переміщених осіб та постраждалих від війни. Велику частину з них становлять люди похилого віку. На жаль, сьогодні їх ми фактично не помічаємо: вони не можуть скористатися програмою «ЄВідновлення» чи іншими цифровими сервісами. Вони просто чекають на свою пенсію. Наразі немає окремої державної програми чи дієвого механізму підтримки людей похилого віку або віку, який більший за середній. Тому нам потрібно звернути на них увагу. Вони вже не зможуть вийти на роботу, допомогти нашій країні, хоча раніше вони працювали, будували, відновлювали її.

Також звертаюся до колег і міжнародних партнерів щодо жакликої ситуації в Олешках, Голій Пристані, Старій та Новій Збур'ївці. Повірте мені, після деокупації цих територій – Буча «відпочиватиме». Тому звертаюся до кожного, хто може поширювати цю інформацію. Дякую Офісу омбудсмена за цю роботу. Але ми повинні домогтися створення гуманітарного коридору, щоб забезпечити людей їжею, водою, та за першої можливості евакуювати їх звідти.

Дякую всім. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Разумков Дмитро Олександрович, позафракційний. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Сьогодні наш колега складав присягу. Я думаю, що непогано було б, щоб ми всі згадали, про що ми присягали – хтось 29 серпня 2019 року, хтось пізніше, хтось сьогодні. Слова та суть присяги не змінюється. Єдина проблема – вона не виконується.

Вчора ви проголосували за законопроект [№ 15224](#). Замість «забезпечувати безпеку нашої держави», ви фактично її послабили – забрали 40 мільярдів гривень із закупівлі озброєння. Захотіли перекинути гроші на мальків та знову на ремонт доріг, щоб Кубракову та всім іншим було чим займатися навіть на пенсії.

Але чи думаєте ви, коли голосуєте за такі бюджети, що завтра на фронті буде менше ракет, снарядів, дронів? Ми в цьому залі, на жаль, живемо в якійсь паралельній реальності. Почитайте, що нам пишуть, подивіться, що говорять люди на вулицях. Добре, що поки лише говорять – із такими темпами скоро почнуть бити. Бо те, що приймається у Верховній Раді, вже не налазить на голову.

Подивіться на сьогоднішній порядок денний. Жодного важливого законопроекту! Як не проект постанови про ТСК, так про МФО, як не про МФО, так про закриття ТСК, як не про ТСК, яке ще не розпочало діяти, так про нових членів цього ТСК. Ви щиро думаєте, що людей це сьогодні турбує? Їх турбує не ТСК, їх турбує ТЦК! Це організація, яка сьогодні займається «бусифікацією» в нашій державі. Для них закон не писаний, а Верховна Рада чомусь не хоче встановити для них кримінальну чи адміністративну відповідальність. За великим рахунком, ми мали б прийняти закон, розігнати ТЦК і відправити їх усіх на фронт. Величезна кількість їхніх співробітників навіть приблизно не знає, де той фронт знаходиться.

Було б непогано, щоб замість якихось проектів постанов не про що, ми розглянули б питання про підвищення зарплат нашим захисникам. Президент обіцяв це кілька місяців тому. І де тепер Федоров? Де його обіцянки? Де 400 тисяч гривень для тих, хто «на нулі»? Скільки хлопців ми втратили «на нулі», які ці 400 тисяч гривень не отримали і ніколи не отримають, тому що залишилися на своїх еспешках назавжди, назавжди в строю?

Давайте ми ще пригадаємо наших вчителів, яких з кожним днем все менше, тому що вони їдуть за кордон. А після заяв, що з них знімуть бронь, то вони ще швидше це будуть робити.

А що з нашими медиками? А з пенсіонерами? Ви дійшли до того, що хочете підвищити пенсійний вік до 67 років. Але ж це середній вік життя чоловіка в Україні! Давайте тоді просто назвемо цю пенсійну реформу «ногами до кладовища» – так буде набагато ефективніше. Повірте мені, не тим займається Верховна Рада. Якщо ми цього не змінимо, поміняють цю Верховну Раду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Герасимов Артур Володимирович передає слово Гончаренку.

Будь ласка, Олексію Олексійовичу.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Шановні колеги, ну що, «Міндічгейт» продовжується? Учора відбулися обшуки в Проніна, голови Державної служби фінансового моніторингу. Нарешті дійшли й до цього «туриста». Не антикорупційне бюро

Танзанії чи Мексики, а наше НАБУ прийшло до цього діяча, де його спіймало між його відрядженнями і щось там обшукувало. Думаю, що будемо скоро знати більше.

Також учора ввечері СБУ затримало Веселого – це не той, який не сумний, а це той, хто стоїть за «Сенс Банк», «Карпатнафтохім» і «кошелек» Офісу Президента. Ось про кого йдеться! Друзі, я дивлюся, що «Міндічгейт» йде семимильними кроками.

А що ж робить влада? Може, розганяє всіх тих, хто причетний до цього? Ні. Влада, на жаль, вигадала інформаційну спецоперацію проти власного народу. Я про загрозу нападу з Білорусі. Де ж загроза? Вже замовчали. Та стільки розповідали, що зараз вторгнуться з Білорусі, будуть йти! Накрутили людей, які сім'ями виїжджали з Бучі, Ірпеня, інших міст на північ від Києва. Вони годинами стояли в чергах на кордоні. Навіщо ви так лякали людей? Просто щоб перебити тему «Міндічгейт»? Є елементарна совість? Ви ж просто лякали людей, хоча чудово знали, що прямо зараз великої загрози немає. Коли була реальна загроза? У 2020–2021 роках. Я тоді з цієї трибуни казав, що Білорусь тепер повністю під контролем путіна, це фактично окупована територія і звідти можуть поїхати танки на Київ, а ви купляли в «бацька», в «луки», в цього «картофельного фюрера» електроенергію, бітум, дружили, обіймалися з ним. А далі поїхали танки на Київ.

А сьогодні, коли цієї прямої загрози немає... Так, треба завжди бути готовими, уважними, але прямої загрози і не було, зараз повна тиша. Ви лякали людей, що зараз вторгнуться для того, щоб перемкнути їхню увагу, щоб їм було не до того, як ви обкрадаєте державу. Знаєте, коли хтось у нашій державі кричить про вовків, в цей момент хтось краде овець. Це так відбувається в нашій державі, на превеликий жаль.

Я вимагаю припинити знущання над людьми і вимагаю від Президента Зеленського нарешті розігнати всіх, хто дотичний до «Міндічгейта», починаючи з «сотоварища» Проніна, Умерова та всіх інших, хто показав своє справжнє обличчя – крадіїв.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Любота Дмитро Валерійович, фракція «Слуга народу».

ЛЮБОТА Д.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (одномандатний виборчий округ № 177, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово, прошу передати слово моїй колезі Борзовій Ірині.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Борзова. Будь ласка.

БОРЗОВА І.Н., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (одномандатний виборчий округ № 14, Вінницька область, політична партія «Слуга народу»). Вітаю, шановні українці та

українки! Коли молода людина обирає Україну, Україна має обрати молоду людину. Сьогодні вкрай важливо підтримати наших дітей, які 11 років навчалися в Україні, останні з яких під час повномасштабної збройної російської агресії, які мають бажання жити, навчатися, здобувати вищу освіту в Україні.

Ангеліна Діденко, 17-річна дівчина, переможниця обласної олімпіади з медицини, призерка Всеукраїнської олімпіади з біології, не змогла здати НМТ через технічні причини. Сьогодні є справедливість і Ангеліні дозволили здати національний мультипредметний тест на додатковій сесії, але це завдяки її наполегливості і суспільному розголосу.

Мені здається, що саме за таких дітей Україна повинна боротися. Ми сьогодні повинні боротися за кожну молоду людину, яка хоче жити та навчатися в Україні, за кожну школу, за кожного вчителя, за кожного студента, за кожен університет, бо коли молоді люди не знаходять справедливості в Україні, вони виїжджають за кордон і вступають там до вищих навчальних закладів.

На жаль, мені здається, що Міністерство освіти і науки не бачить сьогодні проблем в системі НМТ, а їх багато і ці проблеми перекладають на плечі дітей, а цього не повинно бути. Міністерство освіти і науки віддаляється від реальності, яка сьогодні є в Україні, від наших учнів, батьків, освітян і, на жаль, напевно, підтримує не університети України, а університети Польщі, бо в Польщі не потрібно складати іспити. В Польщі для того, щоб вступити до вищого навчального закладу, нашим дітям вистачає атестата та знання мови.

Тому, шановні колеги, прошу об'єднатися та створити умови, щоб наші молоді люди залишалися в Україні. Ми сьогодні маємо підтримати кожного та кожну, бо через декілька років ми з вами будемо довго думати, як повернути нашу молодь в Україну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Федієнко Олександр Павлович, фракція «Слуга народу».

ФЕДІЄНКО О.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Олексію Леонову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Леонов. Будь ласка.

ЛЕОНОВ О.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 135, Одеська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! За підсумками п'яти місяців поточного року план надходжень до державного бюджету за напрямками роботи податкової та митної служб перевиконано майже на 11,5 мільярда гривень. Це результат щоденних зусиль українських підприємців, які у складних умовах продовжують працювати,

створювати робочі місця та сплачувати податки. Бюджет наповнюють люди, які щодня рухають економіку, і ми маємо бути вдячними українському бізнесу за ці зусилля.

У цьому контексті надзвичайно важливими є повноцінне перезавантаження митниці та подальше вдосконалення роботи податкової служби.

Щодо митниці, яка щодня забезпечує поповнення бюджету на 2 мільярди гривень, пріоритети видаються очевидними. Це надання митній службі правоохоронних функцій, кадрове перезавантаження без різких рухів та потрясінь, а також повторний розгляд законопроекту щодо основних показників ефективності її роботи. Вагомим кроком на шляху оновлення митниці має стати прийняття нового Митного кодексу, що дозволить продовжити імплементацію в її повсякденну діяльність стандартів та процедур, які з успіхом працюють у країнах Європейського Союзу.

Водночас оперативний аналіз показує ще одну важливу тенденцію: за підсумками чотирьох місяців цього року співвідношення в межах міжнародної допомоги дещо змінилося. Тепер у середньому щомісяця близько 2 мільярдів доларів спрямовується на оборону та 500 мільйонів доларів – на соціальний напрям. Світ дедалі охочіше фінансує нашу оборону, але вже менше готовий фінансувати наші поточні соціальні витрати. І це нова реальність, до якої ми повинні адаптувати бюджетну політику.

Станом на сьогодні держава стабільно виконує свої зобов'язання: проведено індексацію пенсій, розпочато перший етап підвищення заробітних плат педагогам і медикам, працюють численні програми підтримки населення, родин з дітьми, реалізується програма медичного чекапу для громадян віком від 40 років.

Проте ми маємо постійно тримати в центрі уваги просту формулу: можливості держави напряму залежать від можливостей економіки. Саме тому одне із головних завдань держави – побудова сталеної та конструктивної комунікації з бізнесом. Виходимо з того, що кожна нова інвестиція – це майбутній податок, кожне нове робоче місце – це додатковий ресурс для соціальної політики, кожне успішне підприємство – це крок у зміцнення держави. Тому новий бюджетний орієнтир України можна сформулювати таким чином: сильна оборона за підтримки партнерів, міцна соціальна політика завдяки стійкій економіці, яка починається з довіри між державою та бізнесом.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Новіков Михайло Миколайович передає слово Разумкову Дмитру Олександровичу. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Зверніть увагу, що нам розповідають Міністерство оборони та Збройні Сили України про ТЦК? Нам кажуть, що там служать всі люди з фронту. Всі чули цю байку, легенду, що кожен із них пройшов бойові дії?

Я зараз надам інформацію по кожному регіону, скільки відсотків працівників ТЦК мають статус УБД. Київ – 33 відсотки, Київська область – 37 відсотків, Волинська область – 32 відсотки, Закарпатська область – 26 відсотків. Ось так виконується доручення Президента! Пам'ятаєте, Зеленський сказав, що в ТЦК мають працювати виключно люди з фронту, а тим, хто не воював, там не місце – їх потрібно відправити на передову. Бачите, скільки людей на фронт можна відправляти!

Рухаємося далі: Івано-Франківська область – 28 відсотків, Львівська область – 30 відсотків, Рівненська область – 27 відсотків, Тернопільська область – 33 відсотки, Хмельницька область – 38 відсотків, Чернівецька область – 47 відсотків, Вінницька область – 33 відсотки, Кіровоградська область – 38 відсотків, Миколаївська область – 44 відсотки, Одеська область – 35 відсотків, Херсонська область – 25 відсотків, Чернігівська область – 39 відсотків, Полтавська область – 34 відсотки, Житомирська область – 31 відсоток. І знаєте хто наш рекордсмен, який найбільше набрав військових до ТЦК? Це Луганська область – 50 відсотків. Скажіть, будь ласка, де саме вони проводять мобілізаційні заходи в Луганській області аж 50,3 відсотка? Вони що там роблять? В яких населених пунктах працюють ТЦК Луганської області? Це не смішно, ви знущуєтеся з людей.

Якщо вивести середній показник по країні, то вийде максимум 40 відсотків, а то й менше. Тобто решту 60 відсотків працівників, які не мають бойового досвіду, можна зібрати, подякують їм за службу й відправити на фронт. Загалом у ТЦК передбачено 46 тисяч посад. Якщо ми заберемо ці 60 відсотків, то сформуємо резерв у понад 30 тисяч людей.

Понад 30 тисяч людей – це корпус. Ви розумієте, що таке корпус? Це шість-сім бригад. Їх потрібно відправити на найважчі ділянки фронту: на Костянтинівський, Харківський, Луганський напрямки, де ворог продовжує тиснути. Бачите, скільки людей служить у ТЦК. Нехай покажуть, як уміють воювати. У них є бусики, балаклави, їм навіть зброя непотрібна. Нехай переходять «ленточку», захоплюють ворогів, везуть їх до Ужгородського ТЦК і там утримують у тих самих нелюдських умовах, у яких вони зараз тримають наших громадян.

Це було б смішно, якби не той «беспредел», який ми щодня бачимо на вулицях. І найгірше, що ми в цій залі фактично покриваємо ці беззаконні дії. Профільні комітети просто відмовляються голосувати за законопроекти, за якими притягували б до кримінальної відповідальності за те свавілля, що коїться в ТЦК.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Локтіонова Наталія Валентинівна, фракція «Слуга народу».

ЛОКТІОНОВА Н.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Качурі Олександру.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Качура. Будь ласка.

КАЧУРА О.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Сумщина. Ви знаєте, колеги, сьогодні я хочу розпочати таку непопулярну, неприємну, але дуже важливу для майбутнього нашої країни розмову. Українців щодня стає менше.

Сьогодні загинула молода жінка з мого рідного міста Конотопа. Щодня на фронті гинуть хлопці. Ви пам'ятаєте, як на цій трибуні стояв міністр закордонних справ і казав, що буде зроблено все для того, щоб не втрачати зв'язок з громадянами України. А чому він тоді не розповів, як вони, коли консульські послуги обмежили, цей зв'язок встановлювали, і як люди, які десятиліттями проживали за кордоном, але залишали свій український паспорт, мали інше громадянство, донатили на Збройні Сили, потім абсолютно розчарувалися і перестали підтримувати нашу країну, донатити на Збройні Сили. Вважаю, що нам треба припинити абсолютно людиноненавистницьку політику стосовно своїх громадян, не дивлячись на те, де вони знаходяться.

Я направив відповідний депутатський запит міністру закордонних справ із вимогою вжити всіх необхідних заходів для захисту прав українських громадян за кордоном. Не потрібно їх цькувати, називати ухилиянтами, ділити на правильних і неправильних. Ловіть тих, хто брав хабарі і вивозив громадян. Не розповідайте, що ці українці неправильні. Це перше.

Друге. Є хлопці, які з 2022 року знаходяться на фронті. Ви знаєте, я з одних з них зустрічався. Він запитав: «Олександр, нас що, в карти програли?» Сподіваємося, що міністр оборони, якого ми тут обрали під аплодисменти, прийме відповідні рішення і буде не лише вхід, а й вихід. Наша закрита зустріч вже стала публічною, всі розповіли, що там було. Він каже, що треба дати хлопцям світло в кінці тунелю. Дайте це світло. Це буде правильний підхід.

Тому я вимагаю змінити політику держави стосовно своїх громадян. Українська держава – це не просто території, це не прапор. Це українські громадяни, які повинні бути в пріоритеті. Ми маємо як парламент за них боротися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лаба Михайло Михайлович, фракція «Слуга народу».

ЛАБА М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 70, Закарпатська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово колезі Юлії Гришиній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Миколаївна Гришина. Будь ласка.

ГРИШИНА Ю.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні українці! Шановні колеги! Хочу порушити одну із найважливіших тем – майбутнє наших дітей і майбутнє нашої України. Нещодавно уряд зареєстрував у Верховній Раді правила вступу 2027 року, де вони пропонують знову структуру НМТ із чотирьох предметів. Думаю, формат також залишиться одноденним, оскільки на сьогодні організаційно та технічно інших рішень влада не має.

Міністр освіти і науки, коментуючи структуру НМТ, зазначив: «Вона повністю відповідає тим умовам, які наразі є в країні». Це його пряма цитата.

Яскравим прикладом реальних викликів стала ситуація в Одесі – цей 13-годинний марафон із постійними перервами, спусканнями в укриття, з браком їжі та води. Одеса стала апогеєм, проте подібні проблеми, на жаль, трапляються по всій території України.

Друзі, чи можемо ми після всього цього стверджувати, що структура НМТ відповідає викликам сьогодення? Думаю, відповідь очевидна.

Принагідно хочу подякувати всім дітям, які проявляють стійкість і продовжують складати іспити, як би складно не було. Ви – наше майбутнє, і ви вже зараз сильніші за багатьох дорослих. Також дякую Українському центру оцінювання якості освіти і всім освітянам, які протягом повномасштабного вторгнення продовжують забезпечувати складання національного мультипредметного тесту у всіх регіонах України.

Друзі, що у всьому цьому найважливіше? Держава повинна розв'язувати проблеми, а не консервувати їх. Тому наше спільне завдання – напрацювати рішення, яке дозволить дітям складати національний мультипредметний тест у спокійних, безпечних і технічно забезпечених умовах. Ми маємо перевіряти реальний рівень знань випускників, а не їхню стресостійкість. Адже кожен цей тест визначає не лише майбутнє дитини, а майбутнє цілої країни.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик передає слово Дмитру Олександровичу Разумкову. Будь ласка.

Шановні колеги, після цього виступу ми переходимо до роботи. Запросіть народних депутатів.

Будь ласка, Дмитре Олександровичу.

РАЗУМКОВ Д.О. Колеги, за тими важливими питаннями, проєктами постанов, які сьогодні будуть розглядатися у Верховній Раді, ми забули про найважливіше – про нашу молодь і майбутнє країни.

Якщо ви послухаєте, про що зараз говорять у школах, у вишах, вийдете з Верховної Ради, зайдете до шкіл, подивитесь на ситуацію не лише в Києві, а й у пересічному населеному пункті, хоча в Києві картинка більш, ніж показова, ви побачите, що дітей там немає, особливо хлопців. Вони їдуть вчитися за кордон. На тлі заяв про готовність залучати трудових мігрантів, – нехай приїжджають, будуть працювати, наша молодь працюватиме в Польщі, Італії, Великій Британії, інших країнах, тому що там буде цінуватися більше, аніж в Україні.

Якщо подивитися на заяви наших викладачів, тих, хто займається освітою, йдеться про те, що через 10 років наші виші фактично закрийються, тому що не буде кого вчити, а це відбувається на фоні нібито постановки на військовий облік, починаючи з 16 років. Кого ви там хочете ставити? Ви ж знаєте, що їх не можна мобілізувати. Ви розповідаєте про те, що хлопці, які не стануть на облік у 16 років, отримають штрафи. Ви сподіваєтесь, що вони після цього повернуться назад в Україну і будуть вчитися тут? Не будуть. Вони залишаться там, знайдуть собі нове життя, нове житло і будуть будувати нове майбутнє і, найгірше, що перестануть бути українськими громадянами. Вони залишаться українцями, але перестануть бути українськими громадянами, житимуть у інших країнах, будуть успішними, тому що ті країни за них тримаються, на відміну від нашої держави.

У школах не залишилося хлопців, дівчата за ними виїжджають. Ми до чого хочемо привести країну, до того, щоб вона стала анклавом різних народів, що приїхали з Близького Сходу, з африканських держав?

Я з великою повагою ставлюся до кожної національності. Але давайте не забувати, що ми працюємо у Верховній Раді України і складали присягу українському народу. Не комусь з інших держав, які сюди приїдуть, можливо, попрацювати. Якщо ви так хочете сюди запросити мігрантів, запропонуйте їм одну з найбільш високооплачуваних, поважних професій в Україні – залучайте їх до Збройних Сил України. Нехай вони поміняють наших хлопців, дівчат, які повернуться назад і почнуть відбудовувати нашу економіку, а шановних мігрантів – у штурмові полки, в інші бригади, туди, куди ваше ТЦК відправляє людей. Це точно буде набагато ефективніше і чесніше стосовно українців.

Я ще раз вам нагадую, це Верховна Рада України, не мігрантів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, час для виступів вичерпано. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України перед початком розгляду питань порядку денного пропоную провести сигнальне голосування. Перед голосуванням прошу народних депутатів перевірити наявність вашої особистої картки в пульті, що знаходиться на вашому робочому місці. Я нагадую, що необхідно одночасно утримувати сенсорну кнопку та зелену кнопку «За» до появи результатів голосування на табло.

Прошу взяти участь у сигнальному голосуванні.

«За» – 189.

Проголосували: за – 189, проти – 9, утрималися – 2, не голосували – 85.

Шановні колеги, будь ласка, займіть свої місця, тому що перше питання потребуватиме включення до порядку денного, тобто 226 голосів.

Шановні колеги, будь ласка, займіть робочі місця і підготуйтеся до голосування!

Перше питання – це проєкт Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до парламентів та урядів демократичних держав світу, міжнародних організацій та їхніх міжпарламентських асамблей з нагоди 30-ї річниці ухвалення Конституції України» ([№ 15255](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього проєкту постанови до порядку денного сесії. Нагадую, що нам потрібно 226 голосів. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 223.

Рішення не прийнято.

Проєкт постанови не включений до порядку денного. Сьогодні розглядати не зможемо. Дякую, колеги. Йдемо далі.

Відразу проведемо «годину запитань до Уряду»? (*Шум у залі*). Чекайте.

Шановні колеги, займіть свої місця.

З процедури. Спочатку – Герасимов, після цього – Юрчишин.

Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний Руслане Олексійовичу, не спрацювали картки як мінімум двох чи трьох народних депутатів, тому прохання ще раз поставити це питання на голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, це процедурне рішення. Ми повинні проголосувати, повернутися до нього, а тільки тоді знову проголосувати.

Ми ніколи не ставимо результативні рішення, це процедурне рішення, і нам спочатку треба повернутися

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, у нас буде два голосування. Зосередьтеся, обидва потребують 226 голосів.

Спочатку ставлю на голосування пропозицію про повернення до питання щодо включення до порядку денного сесії проекту Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до парламентів та урядів демократичних держав світу, міжнародних організацій та їхніх міжпарламентських асамблей з нагоди 30-ї річниці ухвалення Конституції України» (№ 15255). Прошу голосувати.

«За» – 230.

Рішення прийнято.

Тепер ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії проект постанови № 15255. Прошу голосувати.

«За» – 232.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 187.

Рішення прийнято.

Для доповіді від авторів запрошується народний депутат України, Голова Верховної Ради України Руслан Олексійович Стефанчук. Прошу вітати.

СТЕФАНЧУК Р.О. Вельмишановні колеги! Вашій увазі пропонується проект Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до парламентів та урядів демократичних держав світу, міжнародних організацій та їхніх міжпарламентських асамблей з нагоди 30-ї річниці ухвалення Конституції України».

Саме у цій залі 28 червня 30 років тому була ухвалена Конституція України як Основний законодавчий акт нашої держави. Цього року ми відзначаємо 30-ту річницю з Дня Конституції, 35-ту річницю з Дня Незалежності України. Тому дуже важливо, що в цей момент звернутися до усіх наших колег з однією вимогою – вимогою і далі підтримувати Україну, протидіяти країні-терористу, далі бути разом з українським народом.

Ми звертаємося з тим, що Україна – це не земля, яку придумав Ленін, а це велика держава, великий народ зі своєю понад тисячолітньою історією державотворення. Саме сьогодні цей народ переживає, можливо, один з найскладніших етапів свого життя. Для нас є вкрай важливим, щоб ця солідарність, ця єдність поширювалася на увесь світ. Ми повинні нагадати, що перша Конституція писалася тут, в Україні, в 1710 році Пилипом Орликом, що сучасна Конституція приймалася тут, в парламенті, в українській Верховній Раді 30 років тому. І Конституція буде жити, тому що це є воля українського народу.

Прошу підтримати цей проект постанови. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Для співдоповіді від комітету запрошується голова Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва Олександр Олександрович Мережко.

МЕРЕЖКО О.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, за дорученням Голови Верховної Ради України та відповідно до статті 93 Регламенту Верховної Ради України комітет на своєму засіданні 27 травня 2026 року розглянув внесений народними депутатами Стефанчуком, Корнієнком, Кондратюк та іншими проєкт Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до парламентів та урядів демократичних держав світу, міжнародних організацій та їхніх міжпарламентських асамблей з нагоди 30-ї річниці ухвалення Конституції України».

Сьогодні, в умовах збройної агресії російської федерації, яка триває уже п'ятий рік, Україна відзначає 30-ту річницю ухвалення Конституції – фундаменту демократичного розвитку нашої держави.

Метою проєкту постанови Верховної Ради України є схвалення Звернення Верховної Ради України до парламентів та урядів демократичних держав світу, міжнародних організацій та їхніх міжпарламентських асамблей з нагоди 30-ї річниці ухвалення Конституції України. Актуальність схвалення Звернення полягає у необхідності збереження постійної уваги міжнародної спільноти до боротьби України за демократичні цінності, а також в об'єднанні зусиль демократичних держав світу для допомоги нашій державі у протидії збройній агресії російської федерації.

За наслідками розгляду комітет на своєму засіданні ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України включити згаданий проєкт Постанови Верховної Ради України до порядку денного п'ятнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та прийняти його за основу та в цілому з урахуванням техніко-юридичних правок та пропозицій комітету до тексту проєкту Звернення, які зазначені у висновку комітету.

Шановні колеги, прошу підтримати рішення комітету. Дякую за увагу.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прочу фракції і групи записатися на обговорення: два – за, два – проти.
Інна Романівна Совсун, фракція «Голос».

СОВСУН І.Р., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Сергію Рахманіну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рахманін Сергій Іванович. Будь ласка.

РАХМАНІН С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Дякую. Шановні колеги, на нас чекає визначна дата – чергова річниця ухвалення нашої Конституції. Цей документ зробив Україну повноцінною державою, адже до його прийняття вона існувала в певному правовому вакуумі.

Проте з огляду на минулі роки, ми з вами змушені визнати, що з правової Біблії, якою вона є за формою, змістом і своєю роллю, Конституція перетворилася на щось середнє між коміксом і додатком до Кримінального кодексу. Я так хочу, щоб ми повернули повагу до нашої Конституції, без якої неможлива ні наша державність, ні наша безпека, ні наше майбутнє. Хочеться, щоб 28 червня повернулося в перелік повноцінних головних свят нашої держави, яким воно насправді було і яким воно, на превеликий жаль, перестало бути.

І останнє. Головний недолік нашої Конституції полягає не в ній самій, а в нашому ставленні до неї. Я щиро хочу дочекатися того періоду, коли в нас з'являться президенти і парламенти, які будуть не просто посилатися на Конституцію, а її виконувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Алексєєв Сергій Олегович, фракція «Європейська солідарність».

АЛЕКСЄЄВ С.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ірині Геращенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Володимирівна Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дорогі українці! Ми з Сергієм Рахманіним як тодішні журналісти дуже добре пам'ятаємо ніч на 28 червня, коли українська молода незалежність отримала Конституцію – Основний Закон, відмовившись від радянської Конституції.

Але це було не лише свято незалежності і демократії, а й суб'єктність парламенту, коли всі політичні сили, дуже різні, стали вище своїх партійних прапорів і об'єдналися навколо ключового – української державності, не дали тодішній Банковій реалізувати сценарій референдуму, знецінення парламенту. Це дуже крутий урок, який з 30-річної давнини сьогодні треба всім нам пригадати.

Сьогодні українську Конституцію захищають, як і українську державу, Збройні Сили України. І у мене до вас всіх одне запитання. Як можна зневажати Збройні Сили України? Як можна впасти до такого рівня безвідповідальності і втрати суб'єктності, що вчора ви проголосували за підвищення зарплат поліцейським, що дуже добре, але ні копійки не додали військовим?

Більше того, ви брешете вже другий день, розповідаючи про 1,5 трильйона гривень начебто на Збройні Сили, чудово знаючи, що ці кошти і були закладені в бюджеті. Вчора ви просто технічно зарахували ту позику, той кредит, що надійшов від Європейського Союзу, не додавши ні копійки, ні гривні Збройним Силам України.

Ви не уявляєте, як це сприймається сьогодні військовими, які говорять: «Так, поліцейські можуть звільнитися, тому їм треба підвищити зарплату. А ми – ні, ми тут як раби». Це говорять військові, бо ви не додали їм ні копійки і забрали в них 40 мільярдів гривень.

Ви дозволили остаточно втратити суб'єктність парламенту під керівництвом спікера, який вчора брехав всьому суспільству про те, що ці кошти ідуть на відновлення Дніпра. То навіщо ж ви розтринькали 40 мільярдів на кешбеки, які мали йти на відновлення критичної інфраструктури – на відбудову Дніпра і Харкова, на допомогу Києву?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Прошу передати слово Сергію Соболеву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Владиславович Соболев. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Я думаю, що кожне скликання Верховної Ради входить в історію завдяки тим ключовим подіям, які стали визначальними для свого часу.

Для першого скликання такими подіями були ухвалення Акта проголошення незалежності України, Декларації про державний суверенітет України, проведення Всеукраїнського референдуму та перших президентських виборів.

Для другого скликання визначальною подією стало ухвалення Конституції України. Ми не повинні забувати, що після 1990 року, проголошення незалежності, Україна фактично п'ять років жила за Конституцією Української Радянської Соціалістичної Республіки. Лише Конституційний договір 1995 року, а згодом і Конституція України 1996 року, повернула країну на європейський шлях розвитку.

Саме ця Конституція визначила ключові права і свободи. Саме ця Конституція визначила 2017 рік як останній рік перебування російських окупаційних військ на території України. Саме ця Конституція визначила принципи суверенітету. Саме ця Конституція визначила українську мову як єдину державну мову.

Наше звернення – це зайве нагадування, що Україна була, є і буде європейською країною. Для нашого скликання, яке працює в умовах повномасштабної російської агресії, стають ключовими ті параметри, які були закладені в Конституції 1996 року. Це самоврядування, сильний парламент і чіткий розподіл влад. Я думаю, це залишиться в історії назавжди.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павленко Юрій Олексійович, група «Платформа за життя та мир».

Шановні колеги, після цього будемо голосувати. Запрошую народних депутатів підготуватися до голосування. Будь ласка, Юрію Олексійовичу.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги, 28 червня 1996 року – історичний день, день утвердження української державності. Серед нас у цьому залі присутні ті історичні постаті, які в 1996 році, 30 років тому, голосували за українську Конституцію. Зокрема, це Юлій Якович Іоффе, народний депутат багатьох скликань, член Конституційної комісії, який віддав свій голос за те, щоб Конституція в Україні була, права і свободи людини, українського громадянина були непорушними.

На жаль, за ці 30 років Конституція зазнала серйозних змін і не завжди на краще. Немає сьогодні належної довіри і поваги до Конституції як найвищого закону країни. Тому ми звертаємося до кожної посадової особи, до кожного громадянина: Конституцію України треба не святкувати, а поважати, дотримуватися і виконувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від фракції «Слуга народу» – Веніславський, 1 хвилина. Потім виступ з процедури і голосуємо.

Будь ласка, Федоре Володимировичу.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Шановні українці! Дійсно, 30 років тому Україна ухвалила Конституцію – Основний Закон нашої держави. Можна по-різному оцінювати її зміст, ставитися до її виконання.

Але не можна не погодитися з нашими колегами, які обґрунтовано говорять про те, що не завжди Конституція стає тим взірцем для дотримання і виконання як громадянами, так і органами державної влади. Проте ця Конституція закріпила базові принципи державного суверенітету, територіальної цілісності, поваги до прав і свобод людини та громадянина, і саме сьогодні, у цей час, наші Збройні Сили, інші складові сектору безпеки і оборони захищають нашу державність і конституційні цінності.

Тому, безперечно, треба підтримати цей проєкт постанови і звернутися до парламентів і урядів держав-партнерів із закликом і надалі надавати Україні допомогу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Крейденко з процедури? Ні, секунду, не з процедури. У нас ще виступ Бакунця, 1 хвилина. Давайте спочатку виступ від фракцій і груп, а після цього я дам слово Маріковському і Крейденку з процедури.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Депутатська група «Довіра». Шановні народні обранці! Звичайно, нам треба підтримати в цьому залі звернення до міжнародних організацій з нагоди ювілею Конституції України, аби весь світ і надалі підтримував Україну в нелегкій боротьбі за виживання. Але найбільше бережуть Конституцію ті українці, котрі носять «піксель», одягають форму. Це наші захисники.

Тому ми вкотре звертаємося до уряду та профільного міністерства з проханням після прийнятих змін до бюджету знайти необхідні кошти для підвищення мінімального грошового забезпечення наших військовослужбовців незалежно від того, в якому регіоні вони виконують свої обов'язки. Це вкрай важливо. Бо армія складається з людей, які по-різному захищають Конституцію і незалежність.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, перед тим як надати слово колезі Маріковському, хочу нагадати, що у нас є люди, які також голосували за Конституцію. Давайте поаплодуємо Сергію Владиславовичу Соболеву, який був одним з тих, хто

голосував за українську Конституцію і за Акт незалежності (Оплески). Кириленко Іван Григорович також один з тих, хто голосував (Оплески).

Дякую, шановні колеги.

Тепер Маріковський виступить з процедури і далі переходимо до голосування. Крейденко також виступить з процедури.

Олександр, будь ласка.

МАРІКОВСЬКИЙ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, ми всі зібралися на захист цього проєкту постанови. Виходить колега, пан Павленко, з колишнього «Опозиційного блоку» і говорить про Конституцію погані речі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що у вас з процедури, Олександр?

МАРІКОВСЬКИЙ О.В. Це з процедури. Зробіть йому, будь ласка, зауваження за це, тому що наш Основний Закон потребує захисту. Кожна людина повинна мати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Повага і захист до Конституції, зрозуміло. Дякую вам.

Крейденко – з процедури, і голосуємо.

КРЕЙДЕНКО В.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуючий! Шановні колеги, нещодавно жахлива ДТП у Києві знову довела, що надмірна швидкість залишається головним убивцею на наших дорогах...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що з процедури?

КРЕЙДЕНКО В.В. Я з процедури. Ще в травні 2025 року мною був зареєстрований законопроект [№ 13314](#), який вже більше року не розглядається на засіданні комітету з питань...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую. Ви реально вважаєте, що це з процедури розгляду цього питання?

КРЕЙДЕНКО В.В. Так. Я прошу головуючого...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми розглядаємо питання.

КРЕЙДЕНКО В.В. ...поставити на голосування доручення...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, давайте трохи розмежовувати. Ми розглядаємо питання. З процедури може бути з цього питання. Не просто з процедури, що ви хочете свій законопроект...

Є питання з процедури? Ні, завершимо розгляд цього питання, перейдемо до інших процедурних питань. Добре, але давайте в межах Регламенту.

Репліка? Павленко – репліка, і голосуємо, шановні колеги. Ні, не з трибуни, з місця. Що ви ганяєте Юрія Олексійовича? Я розумію, що він у вас наймолодший, мабуть.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановні колеги, для тих, хто не уважно слухав мій виступ, ще раз повторюю. Конституція є найвищим законом, який треба поважати, виконувати і дотримуватися. Це стосується кожної посадової особи, включаючи і тих народних депутатів, які прогулюють засідання Верховної Ради, не поважають своїх виборців, свої обіцянки і сім років бездіють щодо захисту і підтримки українського народу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до парламентів та урядів демократичних держав світу, міжнародних організацій та їхніх міжпарламентських асамблей з нагоди 30-ї річниці ухвалення Конституції України» ([№ 15255](#)) в цілому з урахуванням пропозицій, викладених у висновку головного комітету та з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 259.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Наступний проєкт закону № 15297. Це проєкт Постанови «Про парламентську підтримку переговорного процесу...

Перепрошую! Крейденко.

КРЕЙДЕНКО В.В. Дякую, шановний головуєчий. Повертаюся до процедурного питання. Нещодавнє моторошне ДТП у Києві жахнуло всіх. Надмірна швидкість вбиває кожен день багато українців і нам врешті-решт треба вже ухвалювати серйозні рішення, щоб уникнути всіх цих трагедій на дорогах.

Ще в травні 2025 року мною був зареєстрований законопроект [№ 13314](#), який вирішує питання і швидкості, і прибирає безкарний радянський ліміт у плюс 20 кілометрів на годину. Тому прошу дати доручення профільному Комітету з питань правоохоронної діяльності розглянути на засіданні комітету законопроект № 13314 і внести його в зал. Прошу, колеги, підтримати цю ініціативу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я можу тільки дати доручення комітету. Тому я поставлю на голосування лише пропозицію щодо надання доручення комітету, тому що рішення щодо внесення на розгляд приймається на засіданні Погоджувальної ради. Зрозуміло?

Ставлю на голосування пропозицію, яку ви почули.

«За» – 127.

Рішення не прийнято.

Наступне питання – проект Постанови «Про парламентську підтримку переговорного процесу про набуття Україною членства в Європейському Союзі» ([№ 15297](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Треба 226 голосів, тому прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 242.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 194.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, запрошую до слова Першого заступника Голови Верховної Ради України Олександра Сергійовича Корнієнка, людину, яка від імені парламенту пре цього «воза євроінтеграційного». Будь ласка, Олександр Сергійовичу.

КОРНІЄНКО О.С. Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги! Це насправді вітання не мене, це вітання вам за всю ту роботу, яку робить український парламент для євроінтеграції. Давайте завжди пам'ятати, що хто б не був в уряді переговорником, фінальні рішення щодо вступу України в ЄС, будуть прийматися тут і це наша відповідальність.

Вашій увазі пропонується проект Постанови «Про парламентську підтримку переговорного процесу про набуття Україною членства в Європейському Союзі» (№ 15297). Як ви знаєте, 23 червня 2022 року ухвалено рішення про надання Україні статусу кандидата на членство у Європейському

Союзу, а 1 квітня 2026 року була затверджена Національна програма адаптації законодавства України до права Європейського Союзу.

У зв'язку з цим стратегічний курс України на набуття членства в ЄС, закріплений в Конституції України, вимагає оновлення і певної адаптації, інтенсифікації наших організаційно-правових процедур, на що, власне, спрямований даний проєкт постанови.

Є потреба у виробленні нової моделі взаємодії між законодавчою та виконавчою гілками влади. Тому розроблений такий проєкт постанови, який підтриманий підписами достатньо великої кількості колег з усіх фракцій і груп.

Проєкт постанови спрямовано на удосконалення організаційно-правового забезпечення взаємодії парламенту та уряду щодо підтримання переговорного процесу про набуття Україною членства в Європейському Союзі, розгляду законопроектів, спрямованих на адаптацію законодавства України до положень права Європейського Союзу, ефективної реалізації заходів, встановлених Національною програмою та дорожніми картами.

Проєктом постанови також передбачено обов'язок комітетів Верховної Ради України під час подання пропозицій до плану законопроектної роботи Верховної Ради на відповідний рік враховувати завдання і заходи, передбачені Національною програмою та її складовими частинами.

Просимо підтримати даний проєкт постанови. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Олександр Сергійовичу. Бажаємо всім нам успіху. Ви будете представляти парламент 15 червня на відкритті першого кластеру. Це робота всіх вас, тому ще раз також хочу подякувати кожному за цю тяжку роботу.

Шановні колеги, запрошую голову Комітету з питань інтеграції України до Європейського Союзу Іванну Орестівну Климпуш-Цинцадзе. Будь ласка, Іванно Орестівно.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., *голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Шановний пане Голово! Шановні колеги! Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу розглянув цей проєкт постанови на своєму засіданні 10 червня. Хочу зазначити, що ми суттєво попрацювали з колегами з комітету для того, щоби вдосконалити навіть цей невеликий документ.

Метою проєкту є удосконалення забезпечення взаємодії парламенту та уряду щодо підтримання переговорного процесу про набуття Україною членства в ЄС, розгляду законопроектів, спрямованих на адаптацію законодавства до положень права Європейського Союзу, виконання міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

За результатами наших опрацювань і розгляду ми рекомендуємо Верховній Раді України прийняти цей проєкт постанови саме в редакції комітету, з врахуванням пропозицій комітету, в цілому. У цій доопрацьованій редакції комітет пропонує взяти до відома Національну програму адаптації законодавства України до права Європейського Союзу і враховувати її під час планування законопроектної роботи Верховної Ради на відповідний рік. Ми пропонуємо запровадити постійну координацію між урядом і профільними комітетами щодо підготовки та супроводу євроінтеграційних законопроектів, встановити регулярне інформування Верховної Ради України про хід перемовин щодо членства України в ЄС і виконання Національної програми, вдосконалити парламентський контроль за виконанням євроінтеграційних зобов'язань і вдосконалити механізм проставлення спеціальної позначки – «євроінтеграційний» на кожному з актів. Пропонуємо вам підтримати, колеги, і сподіваюся, що будемо працювати відповідно до цього проєкту постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу фракції і групи записатися на обговорення цього проєкту постанови: два – за, два – проти.

Іонова Марія Миколаївна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ІОНОВА М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Іванні Климпуш-Цинцадзе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Іванно Орестівно.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Очевидно, колеги, ми будемо підтримувати цей проєкт постанови, який довелося досить сильно доопрацювати. Але ми маємо розуміти, що постановами і деклараціями до членства в Європейському Союзі не дійти. Тим паче, що навіть такі акти не готуються з врахуванням думки і позиції тих, хто професійно, інституційно має повноваження бути долученим до цього процесу.

Тому хочу нагадати і уряду, і тим, хто зухвало себе називає монобільшістю, що європейська інтеграція – це загальнонаціональне завдання. Вона потребує серйозного діалогу, а ігноруванням, нахабством, зухвалістю, хамством, приниженням, маніпуляціями ми до Європейського Союзу не дійдемо.

Саме тому після відкриття першого переговорного кластера «Основи» ми маємо зосередитися на наших євроінтеграційних завданнях. Я наголошую, нам необхідно змінити практику взаємодії всередині нашого парламенту і уряду.

Тут багато пафосу зараз прозвучало про Конституцію. Ми звернулися до інших парламентів, асамблей про те, що в нас це такий серйозний документ. Я дякую тим колегам, які за неї голосували, і маю честь сказати вам, що мій батько Орест Климпуш теж був членом парламенту – Верховної Ради України тоді, коли голосувалася Конституція, брав участь у її підготовці та голосував за неї. Але сьогодні і йому, і мені, і багатьом з нас болить, що Конституція просто попирається. А саме її дотримання є першим кроком на шляху до реальної європейської інтеграції.

Тому, колеги, міняємо свій підхід, працюємо на реальне досягнення результату, але з повагою до кожного...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бакумов Олександр Сергійович, фракція «Слуга народу».

БАКУМОВ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 173, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово, прошу передати слово Вадиму Сергійовичу Галайчуку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вадиме Сергійовичу, будь ласка.

ГАЛАЙЧУК В.С., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, ця постанова потрібна нам насамперед для того, щоб об'єднатися навколо такої визначальної події, як вступ України до ЄС. Вона покликана забезпечити належну підготовку Верховної Ради до цього процесу та надати всім, хто закликає до активної роботи, необхідні інструменти для її реалізації.

Це технічний проєкт постанови. Але його політичне значення також дуже важливе, оскільки ми неодноразово бачили приклади того, ніби на словах підтримуються всі наші євроінтеграційні потуги, але коли доходить до голосування, ми чуємо звинувачення в тому, що потрібно з кимось щось додатково узгодити, аби була підтримка. Особливо часто ми чуємо це від наших опозиційних колег.

Цим проєктом постанови ми забезпечимо, аби представники всіх фракцій і груп були активно залучені до процесу звітування урядом про те, як йде підготовка до відкриття кластерів, як йдуть перемовини по цих кластерах і яким чином Верховна Рада України має організовувати свою роботу для того, аби ми могли виконати цю надзвичайно важливу частину нашого завдання, а саме вчасне прийняття законопроєктів.

Тому закликаю всіх підтримати цей проєкт постанови, а також серйозно поставитися до того, аби потім підтримувати взяті на себе зобов'язання щодо прийняття необхідного законодавства.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мамка Григорій Миколайович, група «Платформа за життя та мир», передає слово Михайлу Михайловичу Папієву. Будь ласка.

ПАПІЄВ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановні народні депутати України! Шановні громадяни України! Ми підтримуємо цей проєкт постанови. На відміну від попередніх промовців, хотів би, щоб ми зробили не черговий декларативний, а дієвий документ. Давайте подивимося, в який спосіб Кабінет Міністрів провів переговори з Міжнародним валютним фондом. Ви ж бачите, ми три місяці займалися законом про цифрові платформи, саме тому що Кабінет Міністрів здав всі позиції України. Тобто там немає ні кадрового потенціалу, ні професіоналізму. Вони не можуть відстоювати позицію України.

Саме тому, коли ми говоримо про виконання Національної програми адаптації законодавства України до права Європейського Союзу, необхідно пам'ятати про конституційну роль Верховної Ради України як органу, що здійснює контроль за діяльністю Кабінету Міністрів. Потрібно почати серйозно працювати, щоб на розгляд Верховної Ради України євроінтеграційні закони вносилися за авторством Кабінету Міністрів України, а не за такою практикою, яку вони використовують сьогодні, через народних депутатів. Вони мають чітко і ясно показати, що вони серйозно займалися цим процесом, відповідають за те, що євроінтеграційні законопроєкти, які вносяться на розгляд Верховної Ради України, є на користь України й українського народу.

Тому ця постанова має стати не лише механізмом інформування Верховної Ради, а й інструментом контролю. Не повинно бути так, що Кабінет Міністрів знову здасть інтереси України і займатиметься лише корупцією. Нам треба сьогодні відновити Конституцію України, вчинити дієвий контроль за Кабінетом Міністрів і примусити його працювати на Україну, на український народ.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Івченко Вадим Євгенович передає слово Крульку Івану Івановичу. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Безумовно, що для нашої держави і майбутнього українського

народу немає важливішого питання, ніж вступ України до Європейського Союзу. Адже членство в ЄС – це для нас остаточна реалізація гасла «Геть від Москви!». Це наше європейське майбутнє і повернення до єдиного європейського дому.

Виклик, який стоїть перед нами, виклик приведення українського законодавства у відповідність із правом ЄС є одним із визначальних факторів того, наскільки швидко ми можемо наблизитися до моменту підписання Угоди про вступ до ЄС. Цей процес, безумовно, буде непростим, але дуже добре, що парламент розглядає проєкт постанови, який має визначати механізми взаємодії між Верховною Радою та Кабінетом Міністрів, яким чином цей процес має технічно відбуватися.

Проте проблема полягає не лише в технічних процедурах. На мою думку, ключове питання не в тому, на яких законопроєктах стоятиме позначка, що вони євроінтеграційні, і навіть не в тому, як відбуватиметься взаємодія між секретаріатом парламенту та Секретаріатом Кабінету Міністрів. Найбільша проблема в тому, що дуже часто під виглядом євроінтеграційних законопроєктів до парламенту запихають те, що не налазить на голову, свої «шкурняки», і роблять заручниками всіх, що якісь фракції не хочуть голосувати за євроінтеграційні законопроєкти.

Тому хочу сказати з цієї трибуни: ми підтримаємо цей проєкт постанови. Але на розгляд парламенту мають вноситися лише ті законопроєкти, які потрібні для вступу в ЄС, і жодних «хотелок» у них не має бути.

І ще одне важливе застереження. Не має так бути, щоб окремі українські переговорники самі просили наших європейських партнерів включати до переговорного процесу вимоги, які суперечать інтересам українських громадян. Тоді цей курс на ЄС буде в інтересах людей, в інтересах держави і ми його чесно пройдемо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершальний виступ. Інна Романівна Совсун.
Будь ласка.

СОВСУН І.Р. Фракція «Голос». Шановні колеги, з одного боку, мені не дуже зрозуміло, навіщо приймати постанову про рух України до Європейського Союзу. Цей курс уже давно закріплений в усіх можливих актах законодавства України. Здавалося б, саме він мав би визначати куди ми рухаємося: які закони ми приймаємо та які закони ми пріоритезуємо.

Водночас не завжди так трапляється. На превеликий жаль, Україна має значне відставання у виконанні низки зобов'язань, пов'язаних із європейською інтеграцією. Якщо для цього треба постанова – то нехай. Але, друзі, хочу нагадати, що вступ до Європейського Союзу – це прийняття багатьох законів на відповідність вимогам Європейського Союзу. Для мене дуже важливо, аби ми не забували про закони, які стосуються прав людини, аби ми не приймали такі

закони як Цивільний кодекс, який йде всупереч зобов'язанням європейської інтеграції, аби ми пам'ятали про права жінок, ЛГБТ-спільноти, права кожної людини, яка живе в Україні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу народних депутатів зайняти свої місця. Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про парламентську підтримку переговорного процесу про набуття Україною членства в Європейському Союзі» ([№ 15297](#)) в цілому з урахуванням пропозицій, викладених у висновку головного комітету, та з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 259.

Рішення прийнято.

Наступне питання – це проєкт Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України від 4 грудня 2025 року № 4712-IX «Про затвердження положень про премії та стипендії Верховної Ради України» щодо вдосконалення процедур присудження премій і призначення стипендій Верховної Ради України» ([№ 15268](#)).

Шановні колеги, можемо без обговорення? Артуре Володимировичу, може... Ні? Добре.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд проекту постанови за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 203.

Рішення прийнято.

Запрошую до виступу народного депутата України Бабака Сергія Віталійовича. Будь ласка, Сергію Віталійовичу.

Колюх. Від комітету і від авторів, так? До 4 хвилин, будь ласка.

Валерію Вікторовичу, будь ласка.

КОЛЮХ В.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 92, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Вашій увазі пропонується проєкт Постанови Верховної Ради України № 15268. Вказаним проєктом постанови пропонується внести зміни до Постанови Верховної Ради України від 4 грудня 2025 року «Про затвердження положень про премії та стипендії Верховної Ради України».

Щодо змісту проєкту постанови. Встановлюємо фіксовану суму премії Верховної Ради України імені Бориса Грінченка у розмірі 100 тисяч гривень. У попередньому проєкті постанови була пропозиція до 100 тисяч гривень.

Тут чітко визначаємо, що ця премія має бути 100 тисяч гривень. А також вносимо зміни до оформлення дипломів лауреатів премій та стипендій Верховної Ради України, вдосконалюємо процедуру проведення публічного фахового обговорення конкурсних робіт на присудження премії Верховної Ради України імені Ігоря Юхновського, вдосконалюємо вимоги до оформлення та подання на висування конкурсної роботи та її автора, а також колективу співавторів на присудження премії Верховної Ради України імені Ігоря Юхновського.

Комітет на своєму засіданні від 20 травня 2026 року запропонував Верховній Раді України включити проєкт Постанови Верховної Ради України «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України від 4 грудня 2025 року № 4712-IX «Про затвердження положень про премії та стипендії Верховної Ради України» щодо вдосконалення процедур присудження премій і призначення стипендій Верховної Ради України» до порядку денного сесії. За наслідками розгляду цього проєкту постанови пропонується прийняти її за основу та в цілому. Прошу підтримати, колеги, результативним голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на виступи для обговорення цього проєкту постанови: два – за, два – проти.

Лопушанський Андрій Ярославович, фракція «Європейська солідарність».

ЛОПУШАНСЬКИЙ А.Я., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 125, Львівська область, самовисуванець).* Прошу передати слово Геращенко Ірині.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Володимирівна Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні військовослужбовці Збройних Сил України! Хочу попросити у вас вибачення за те, що цей парламент підвищує зарплати всім, окрім вас. Учора пів мільярда гривень було виділено Міністерству економіки на підвищення зарплат. Підвищуються зарплати поліцейським, бо поліцейський може звільнитися. Сьогодні обговорюються премії і стипендії від Верховної Ради України. А військовослужбовцям – ні премій, ні стипендій, ні виплат.

Щойно колега з депутатської групи вийшов і в прямому ефірі писав «чолобитну» уряду. Дорогий уряде, знайдіть, будь ласка, для військових щось більше, ніж 132 гривні! Але як можна сьогодні просити уряд знайти кошти для армії, якщо вчора цей парламент під керівництвом цього спікера забрав у військових 40 мільярдів гривень? І тепер нам розповідають, що вчора армії дали 1,5 трильйона гривень. Будь ласка, проведіть лікнеп (є таке українське

слово) для «слуг народу». Я спеціально назву фракцію, щоб вони знали, що ні копійки не додали.

Учора до бюджету лише технічно зарахували 1,5 трильйона гривень, які й так вже були передбачені в бюджеті на 2026 рік. Після надходження позики від Європейського Союзу ці кошти просто були відображені в бюджетних документах. Але при цьому забрали 40 мільярдів гривень на резервний фонд для того, аби витратити їх на всяку ахінею.

Наша фракція наполягає на тому, що не уряд, а парламент повинен повернути 40 мільярдів гривень військовим. Ми фіксуємо це через проекти блокуючих постанов та звертаємося до кожного з вас: майте совість. Військові – не раби. Вони не можуть звільнитися зі Збройних Сил України. А ви їх просто грабуєте щодня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Заремський Максим Валентинович, фракція «Слуга народу».

ЗАРЕМСЬКИЙ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 202, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Бабаку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бабак Сергій Віталійович. З місця, будь ласка.

БАБАК С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Це насправді технічний проєкт постанови, який вносить зміни до інших постанов про премії і стипендії, які ми з вами присуджуємо і науково-педагогічним, і педагогічним працівникам. Але він дуже важливий, тому що конкретизує деякі положення. Прошу всіх підтримати цей проєкт постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Цимбалюк Михайло Михайлович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина» підтримує даний проєкт постанови, бо справді це більш технічні речі, збільшується сума і осучаснюється сам диплом. Через те є пропозиція підтримати, голосувати і рухатися далі. Є важливі законопроєкти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Батенко Тарас Іванович, група «Партія «За майбутнє». Після цього голосуємо. Запросіть колег до залу.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Прошу передати слово Ірині Мирославівні Констанкевич.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірино Мирославівно, будь ласка.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 23, Волинська область, самовисуванець). Депутатська група «Партія «За майбутнє» підтримує даний проєкт постанови. Ми вважаємо, що всі ініціативи освітян, зокрема щодо підтримки талановитої молоді, успішних науковців заслуговують на підтримку, особливо зараз, у час війни, коли нам вкрай потрібно, щоб українська молодь працювала на економіку України, розвивала її.

Особливо хочу наголосити, що цей проєкт постанови, який називають технічним, так само дає можливість зробити процедури прозорими, зрозумілими і чіткими. Тому ми голосуємо за.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги. Прошу народних депутатів зайняти свої місця і підготуватися до голосування.

Поки підходять колеги, скористаємося процедурою сигнального голосування, яка передбачена статтею 28 Регламенту Верховної Ради України. Спочатку проведемо сигнальне голосування щодо цього проєкту постанови. Прошу народних депутатів швидше підходити до своїх робочих місць.

Колеги, сигнальне голосування.

«За» – 216.

Утрималися – 2. Добре, що провели сигнальне голосування, шановні колеги.

Покажіть по фракціях і групах.

Шановні колеги, давайте ще раз проведемо сигнальне голосування щодо цього проєкту постанови. Прошу голосувати.

«За» – 221.

Давайте перестанемо бавитися, так – так, ні – ні.

Юраш, я можу попросити вас зайняти своє місце? Дякую. А то ви так махаєте руками, що боюся, щоб ви десь не полетіли.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проєкту Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України від 4 грудня 2025 року № 4712-IX «Про затвердження положень про премії та стипендії Верховної Ради України» щодо вдосконалення процедур присудження премій і призначення стипендій Верховної Ради України» ([№ 15268](#)) в цілому

з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 246.

Рішення прийнято.

Вітаю, колеги.

З процедури? По фракціях?

Шановні колеги, до мене надійшла заява від двох фракцій, яку вони готові замінити на виступ. Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Я хочу звернутися до жінок у цій залі. Якби хтось із ваших колег-чоловіків сказав вам: «Подивіться в дзеркало і займіться собою», як би ви ставилися до такого колеги? Думаю, що для кожної жінки в цій залі це було б абсолютно неприйнятно. Така людина втратила б моральне право на повагу, довіру і нормальну співпрацю. Такі висловлювання щодо жінки, особливо в політичній сфері, це не просто хамство, це спроба принизити, «обнулити» і витіснити жінку з простору ухвалення рішень.

Учора такі слова пролунали на мою адресу з вуст Голови Верховної Ради України. І прозвучали вони не в приватній розмові чи побутовій суперечці. Вони пролунали під час дискусії щодо оборонного бюджету і крадіжки 40 мільярдів гривень із закупівель озброєнь.

Замість серйозної розмови про армію, бюджет і відповідальність перед військовими, спікер парламенту обрав позицію персонального приниження жінки-парламентарки. Це проблема не лише Софії Федини. Це проблема Голови Верховної Ради і проблема українського парламентаризму, який системно опускають до рівня, несумісного з європейською політичною культурою.

Тому я порадила б спікеру подивитися в «дзеркало правди» і побачити там «обнулений парламент», знецінений Регламент, знищену парламентську дискусію, переслідування опозиції, зневагу до народних депутатів, особливо депутаток. І побачити Голову Верховної Ради, який мав би бути гарантом рівності, а став інструментом тиску і приниження.

Ми щодня говоримо про європейське майбутнє України. Але Європа починається не з пафосних промов і не з перекладених директив. Вона починається з поваги до людини, до жінки, до опозиції, до парламентської процедури та до права ставити владі незручні запитання.

Те, що сталося вчора, є системним у цьому залі, але є неприйнятним у цивілізованому світі. У європейській демократії така поведінка голови

парламенту мала б політичні наслідки: публічне вибачення, втрату довіри та порушення питання про відповідність займаних посад.

Я не маю ілюзій. Упевнена, що частина залу сьогодні активно промовчить. Але яке право ви маєте говорити про європейську інтеграцію, якщо своїми діями, своїм мовчанням чи хамством перекреслюєте європейське майбутнє України?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, з вашого дозволу я запрошу себе до виступу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошується Руслан Олексійович Стефанчук, Голова Верховної Ради України (*Оплески*). Це репліка.

СТЕФАНЧУК Р.О. Шановні колеги! Ви знаєте, що я з глибокою повагою ставлюся до кожного народного депутата, який знаходиться у цій залі, незалежно від політичної приналежності, належності до тієї чи іншої політичної групи і тим паче незалежно від статі. Тому що робота кожного з нас повинна оцінюватися не за наявністю у нас Х- чи Y-хромосоми, а виключно за тим, наскільки ми віддано служимо інтересам українського народу.

Водночас, я переконаний, що ця повага повинна бути взаємною одне до одного, а ставлення – чесним. Не можна щодня з цієї трибуни говорити про політичну єдність, а потім виходити і поливати Президента нашої країни, яка воює, п'ять років поспіль останніми словами (*Оплески*).

Вибачте, такі оцінки Верховному Головнокомандувачу я знаю тільки від однієї людини – від путіна.

Я переконаний, що кожен з вас усвідомив і не один раз, знає, що не можна наклеювати ярлики кожному з вас. Як вас тільки не називали з цієї трибуни: «зеленими кнопками», нікчемними, посібниками і таке інше. Це повага, шановні колеги?! (*Оплески*).

Не можна говорити зараз про євроінтеграцію і розповідати шановним колегам, які приїжджають до нас з Європарламенту та інших, як ви любите євроінтеграцію і не голосувати за євроінтеграційні закони, даючи 0 або 2 голоси.

Шановні колеги, показник вашої фракції – близько 30 відсотків під час голосування за євроінтеграційні закони. Ви лише вдумайтеся в цей абсурд: фракція, яка поєднує себе з євроінтеграційними цінностями, дає 30 відсотків голосів за євроінтеграційні закони!

Шановні колеги, не можна... (*Шум у залі*). Прекрасно, що ви кричите, якраз наступне, не можна розповідати про свободу слова і гнівно клеймити українські ЗМІ за те, що вони не так висвітлюють події у парламенті і треба нав'язувати якусь свою одну зрозумілу точку зору, як ви вчора це зробили з інтернет-виданням «Лівий берег».

Шановні колеги, не можна розповідати про те, що парламент є місцем для дискусій і бути нетерпимими в цих дискусіях: перебивати, чинити галас. Таке враження, що там постійно відбувається якийсь акт екзорцизму (*Оплески*).

Шановні колеги, це неправильно, так не можна, бо це нечесно, друзі, це культура подвійних стандартів. Я дуже довго думав, що мені нагадує ця культура. Ви знаєте, це культура, де хтось повчає інших, а сам при цьому не відповідає цим стандартам повчання. Я знайшов такого героя, друзі. Це ж поведінка Кайдашихи з нетлінного твору Нечуя-Левицького. Шановні колеги, саме тієї Кайдашихи, яка на людях усім розповідає як треба жити, як демонструвати свою праведність, а тільки отримає справедливий опір, одразу заламує рученьки з лементом, що діти зневажають рідну матір.

Друзі, так не може бути! Колеги, сварка заради самої сварки не створює нічого доброго. Вона руйнує родину, вона руйнує громаду, вона руйнує державу.

Шановні друзі, і найголовніше, вона руйнує повагу до людей, які цю сварку влаштовують. Ви всі пам'ятаєте, чим завершила Кайдашиха.

Сьогодні українці чекають від нас не вистав, не політичного театру, вони чекають рішень, вони чекають підтримки, вони чекають дорослості.

Шановні, якщо рівень довіри до парламенту іноді є ганебно низьким, давайте будемо чесними, це не тому, що люди не розуміють, що ми тут робимо, а часто причина в тому, що ми самі даємо їм підстави для такого своєї поведінкою.

Доволі часто під час наших сварок мені приходять історичні алюзії 1919 року, коли в Україні запанувала роздробленість, взаємне знищення політичних сил і як результат, на жаль, втрата державності.

Тому я завершу свою промову словами, які були сказані в далекому 1918 році тодішнім Головою Української Центральної Ради Михайлом Грушевським. «Держава – це не забава, не предмет для експериментів і не засіб для задоволення особистих амбіцій. Це велика, свята і відповідальні справа, яка вимагає від кожного з нас найвищої напруги сил, самопосвяти і головне – державної мудрості».

Шановні друзі, я сподіваюся, що на відміну від 1919 року сьогодні ви почуєте ці слова і зрозумієте. Дякую.

Слава Україні! (*Оплески*).

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, перелік питань на сьогодні завершено.

Надійшла заява від двох фракцій, яку вони готові замінити на виступ. Будь ласка.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (одномандатний виборчий округ № 168, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, прошу вас не розходитися і приділити хвилину вашої уваги тим, хто боронить нас сьогодні і завдяки кому ми голосуємо в парламенті.

Шановні колеги, 11 червня Указом Президента Зеленського запроваджено Днем Сил безпілотних систем. Давайте подякуємо всім, хто здійснює унікальні операції на тимчасово окупованих територіях, в тилу ворога. Давайте подякуємо кожній бригаді цього унікального роду військ – Сили безпілотних систем, які є єдиними у світі.

Давайте згадаємо тих героїв і героїнь, які з різних сфер життя пішли захищати нашу державу, щоб ми існували і наші діти жили в мирі. Це 9-та окрема бригада, 20-та окрема бригада «К-2», 414-та окрема бригада «Птахи Мадяра», 411-та окрема бригада «Яструби», 412-та окрема бригада «Nemesis», 429-та окрема бригада «Ахіллес», 427-ма окрема бригада «РАРОГ», 1-й окремих центр безпілотних систем, 425-й окремих полк «Очі» та 413-й окремих полк «Рейд». Всі ті чоловіки і жінки, які покинули свої родини, бізнеси, проєкти життя для того, щоб Україна існувала.

Сьогодні на нас дивиться весь світ. Сполучені Штати Америки, країни Європи та Близького Сходу прагнуть перейняти наші технології, навички. Саме в Україні створюється нова угода про новий, тривалий і справедливий мир. Саме Сили оборони, в тому числі Сили безпілотних систем, пишуть умови цього миру на даній Богом українській землі.

Український парламент продовжує бюджетно, політично та всіма можливими способами підтримувати тих, завдяки кому ми сьогодні живемо: через громади, регіони та виділення субвенцій.

Колеги, подякуйте їм особисто – донатом, голосуванням чи просто добрим словом. Вони не обирали цю долю, як і ми не обирали війну. Але сьогодні вони боронять нас, і ми їм уклінно дякуємо за це!

Слава Україні! Слава СБС!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Розгляд питань порядку денного на сьогодні завершено. Дякую всім за роботу. Оголошую перерву в нашому пленарному засіданні. Разом переможемо. Слава Україні!